

Projekt

z dnia 4 lutego 2022 r.
Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ SKOCZOWA**

z dnia ..... 2022 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 w związku z art. 5c ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1372z późniejszymi zmianami) art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. 2020, poz.821 z późniejszymi zmianami)

Rada Miejska Skoczowa uchwała:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Wspierania rodziny na lata 2022 - 2024 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Skoczowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY

Bartula
mgr *Bożena Bartula*
Kt - 2181

Załącznik do uchwały Nr .....

Rady Miejskiej Skoczowa

z dnia ..... 2022 r.

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2022 – 2024**

Skoczów, luty 2022 r.

Spis treści

Wprowadzenie	3
I. Podstawa prawna tworzenia i funkcjonowania gminnego systemu wspierania rodziny	3
II. Zadania gminy	3
III. Instytucjonalne zasoby w zakresie wspierania rodziny na terenie Gminy Skoczów	5
IV. Adresaci programu	6
V. Planowane efekty	6
VI. Cele i zadania programu	6
VII. Realizacja i finansowanie programu	9
VIII. Monitoring i ewaluacja	9

Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 zawiera opis funkcjonującego w Skoczowie systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci może być osiągnięta poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z rodzinami. Program ukierunkowany jest na określone działania, mające na celu wspieranie rodziny i zapobieganie niedostosowaniu społecznemu.

Program budowania systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Skoczowie na lata 2022-2024 jest zgodny z programami Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej oraz zapisami Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030. Program ten jest również spójny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Skoczów na lata 2021-2027.

I. Podstawy prawne tworzenia i funkcjonowania gminnego systemu wspierania rodziny

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 uwzględnia następujące akty prawne:

1. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
3. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
4. ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
5. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
6. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
7. ustawa z dnia 6 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
8. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

II. Zadania gminy

1. Zadania realizowane przez gminę w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną oraz rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych określa ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawa o pomocy społecznej.
2. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej burmistrz zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:
  - 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
  - 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
  - 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
  - 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
  - 5) pomocy w integracji rodziny;
  - 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;

3. Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej jest upoważniony do przydzielania wsparcia asystenta rodziny na rzecz rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Do zadań asystenta rodziny należy m. in.:
  - 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1;
  - 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem pieczy zastępczej planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
  - 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
  - 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
  - 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
  - 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi
  - 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
  - 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
  - 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
  - 10) motywowanie do udziału w zajęciach dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
  - 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
  - 12) podejmowanie działań zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
  - 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
  - 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
  - 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
  - 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
  - 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
  - 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
  - 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.
4. W ramach realizacji ustawy z dnia 1 stycznia 2017 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem asystent realizuje dodatkowe zadania na rzecz rodziny:
  - 1) koordynowanie działań podejmowanych przez rodzinę w kierunku zmierzającym do odnalezienia się w nowej sytuacji, do opieki nad chorym dzieckiem, do dbania o siebie w sytuacji, kiedy ciąża jest zagrożona;
  - 2) wskazywanie placówek, gdzie rodzina może uzyskać pomoc;
  - 3) umawianie rodziny na konieczne wizyty lekarskie, jeśli z jakichś powodów rodzina sama nie będzie mogła tego zrobić;
  - 4) koordynowanie działań porodowych oraz żeby noworodek miał zapewnioną opiekę neonatologiczną;
  - 5) koordynowanie wizyt psychologicznych, psychiatrycznych i innych wizyt specjalistycznych;
  - 6) asystent rodziny koordynuje poradnictwo u kobiet posiadających dokument potwierdzający ciążę lub rodzin z dzieckiem posiadającym zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

III. Instytucjonalne zasoby w zakresie wspierania rodziny na terenie Gminy Skoczów

Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny

Lp	Nazwa Placówki	Rodzaj działania
1	Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS)	<ul style="list-style-type: none"> – pomoc finansowa i rzeczowa, – dożywanie dzieci w szkole i przedszkolu, – praca socjalna, – poradnictwo specjalistyczne, – aktywizacja społeczno –zawodowa, – edukacja rodziców, – wspieranie aktywności lokalnej, – wolontariat, – organizowanie akcji zima i lato z programem profilaktycznym dla dzieci, – koordynacja zadań zleczonych organizacjom pozarządowym w ramach wsparcia rodziny
2	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)	<ul style="list-style-type: none"> – poradnictwo prawne, psychologiczne, – przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu,
3	Placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> – działalność edukacyjno-wychowawcza, – wsparcie dla rodziców i dzieci
4	Zespół Interdyscyplinarny (ZI)	wsparcie i pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
5	Popołudniowe zajęcia opiekuńcze	<ul style="list-style-type: none"> – organizowanie czasu wolnego, – pomoc w odrabianiu lekcji
6	MCK Integrator	koła zainteresowań
7	Placówki ochrony zdrowia	działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej
8	Kościóły i związki wyznaniowe	<ul style="list-style-type: none"> – działalność charytatywna, – promowanie pozytywnego wizerunku rodziny, – organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży w okresie ferii i wakacji letnich
9	Organizacje pozarządowe	organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży w okresie ferii i wakacji letnich

IV. Adresaci programu

Program jest skierowany głównie do:

1. rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
2. rodzin żyjących w ubóstwie w tym dotkniętych bezrobociem;
3. rodzin, u których występują uzależnienia;
4. dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym;
5. rodzin dotkniętych przemocą;
6. rodzin niepełnych;
7. rodzin wielodzietnych.

V. Planowane efekty

1. Wzmocnienie i rozwój systemu rozwiązywania problemów rodziny.
2. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodziny oraz jej członków.
3. Integrowanie działań instytucji i podmiotów na rzecz rodziny.
4. Promocja oraz kreowanie pozytywnego obrazu rodziny.
5. Poprawa funkcjonowania rodziny biologicznej jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka.

VI. Cele i zadania programu

1. Celem głównym Gminnego Programu Wspierania rodziny na lata 2022-2024 jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
2. Główne założenia systemu wspierania rodziny:
  - 1) wzmocnienie roli, funkcji i wartości rodziny,
  - 2) rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie celem prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
  - 3) poprawę jakości życia i pomoc w zapewnieniu rodzinom bezpieczeństwa socjalnego
  - 4) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
  - 5) podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej,
  - 6) wsparcie kadry zajmującej się pomocą na rzecz rodziny.

3. Zadania podejmowane w ramach Programu:

Lp	Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Czas realizacji	Realizatorzy
1.	Diagnoza problemów w rodzinie oraz ocena sytuacji dziecka, współpraca podmiotów pracujących z rodziną w zakresie systematycznego diagnozowania problemów.	<ul style="list-style-type: none"> - ilość spotkań z pedagogami, kuratorami rodzinnymi, - ilość wniosków do sądu z prośbą o wgląd w sytuację rodziny 	cały okres programu	OPS, placówki oświatowe, Sąd
2.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej (dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach, wyprawki szkolne, stypendia szkolne i zasiłki szkolne, inne świadczenia)	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci dożywianych - liczba rodzin, którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej 	cały okres programu	OPS
3.	Aktywizacja zawodowa i społeczna rodzin poprzez prowadzenie pracy socjalnej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba kontraktów socjalnych 	cały okres programu	OPS
4.	Przeciwdziałanie uzależnieniom, agresji, przestępczości wśród dzieci i młodzieży – realizowanie programów profilaktycznych, spotkania z psychologami	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci, które uczestniczyły w programach profilaktycznych liczba dzieci, które uczestniczyły w spotkaniach z psychologiem 	cały okres programu	OPS Jednostki oświatowe GKRPA,
5.	Monitorowanie rodzin z dziećmi zagrożonych uzależnieniami i motywowanie do leczenia/terapii	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin z uzależnieniami - liczba spraw skierowanych do GKRPA 	cały okres programu	OPS, GKRPA, ZI
6.	Organizowanie wypoczynku zimowego i letniego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci, które skorzystały z wypoczynku 	ferie zimowe i wakacje letnie	OPS Jednostki oświatowe Organizacje pozarządowe, kościół, związki wyznaniowe

7.	Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	– liczba Niebieskich Kart	cały okres programu	OPS, ZI
8.	Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze	– liczba asystentów rodziny – liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	cały okres programu	OPS
9.	Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, pomoc w odrabianiu lekcji	– liczba dzieci uczęszczających na zajęcia opiekuńcze	cały okres programu	OPS Jednostki oświatowe, MCK Integrator
10.	Praca z rodziną – poradnictwo specjalistyczne	– liczba rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego – liczba osób uczestniczących w szkole dla rodziców	cały okres programu	OPS GKRPA ZI
11.	Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	– liczba rodzin objętych pomocą	cały okres programu	OPS
12.	Organizowanie integracyjnych spotkań rodzinnych – pikniki rodzinne. Wspieranie i propagowanie różnych form aktywności społecznej w celu umacniania więzi rodzinnych.	– liczba rodzin/osób uczestniczących – ilość spotkań, festynów, pikników	realizacja zadania w zależności od posiadanych środków	OPS, jednostki oświatowe
13.	Praca socjalna z rodzicami dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej na rzecz powrotu dziecka do rodziny.	– liczba rodzin objętych pracą socjalną na rzecz powrotu dziecka do rodziny	cały okres programu	OPS
14.	Monitoring efektów pracy z rodziną po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny	– liczba rodzin objętych monitoringiem	trzy miesiące po zakończeniu współpracy z rodziną	OPS

VII. Realizacja i finansowanie programu

1. Za koordynowanie i realizację zadań określonych w programie odpowiedzialny jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Skoczowie. Wszystkie zadania programu realizowane będą systematycznie w ramach podstawowej działalności Ośrodka.
2. Realizacja programu będzie się odbywać we współpracy z:
  - 1) Urzędem Miejskim,
  - 2) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - GKRPA,
  - 3) Miejskim Zarządem Oświaty,
  - 4) MCK - Integrator,
  - 5) Organizacjami pozarządowymi,
  - 6) Policją,
  - 7) Placówkami Oświatowymi,
  - 8) Kościołami i związkami wyznaniowymi,
  - 9) Placówkami ochrony zdrowia.
3. Źródłem finansowania Programu będą środki budżetu, środki z budżetu państwa, Unii Europejskiej, funduszy zewnętrznych oraz innych źródeł finansowania.

VIII. Monitoring i ewaluacja

Program wspierania rodziny w Gminie Skoczów jest dokumentem otwartym i długofalowym, jego ewaluacja będzie prowadzona w zależności od potrzeb. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny będzie składane Burmistrzowi oraz Radzie Gminy do 31 marca każdego roku.

Uzasadnienie projektu uchwały w sprawie:

przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.) jednym z zadań własnych gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej jest opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

W projekcie programu stanowiącym załącznik do uchwały zakłada się podejmowanie działań ukierunkowanych na wzmocnienie i rozwój systemu rozwiązywania problemów rodziny, zapobieganie wykluczeniu społecznemu rodziny oraz jej członków, integrowanie działań instytucji i podmiotów na rzecz rodziny, promowanie oraz kreowanie pozytywnego obrazu rodziny oraz poprawę funkcjonowania rodziny biologicznej jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka. Program ukierunkowany jest w szczególności na wzmocnienie działań profilaktycznych oraz doskonalenie metod pracy z rodziną ukierunkowanych na pobyt dziecka w jego naturalnej rodzinie lub jego powrót do rodziny. Program ustala podział działań na wyznaczone do ich realizacji podmioty. W Programie wskazano również system monitorowania realizacji zadań wynikających z ustawy. Zgodnie z wymogami ustawowymi Program opracowano na lata 2022-2024.

Z-ca BURMISTRZA

Andrzej Bubnicki

DYREKTOR

Ośrodka Pomocy Społecznej
Edyta Godziek
Edyta Godziek